

Sygn. akt I C 101/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 sierpnia 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodnicząca: S S.R. Kinga Grzegorzcyk

Protokolant: staż. Ewelina Arkit

po rozpoznaniu w dniu 6 sierpnia 2018 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa K. J.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę 7529,30 złotych

1. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz K. J. kwotę 1330,70 (tysiąc trzysta trzydzieści 70/100) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 18 lipca 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie,
3. zasądza od K. J. na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 1095,02 (tysiąc dziewięćdziesiąt pięć 02/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 101/18

UZASADNIENIE

W dniu 21 lutego 2018 r. K. J. wystąpił przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W. z pozwem o zapłatę kwoty 7529,30 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 18 lipca 2015 r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania, wnosząc o zasądzenie od strony pozwanej na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu pełnomocnik powoda wskazał, że w dniu 24 lutego 2015 r. doszło do wypadku, w wyniku którego uszkodzony został pojazd J. S.. Sprawca zdarzenia posiadał ubezpieczenie w zakresie odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej. Poszkodowany w związku z uszkodzeniem pojazdu zmuszony był wynająć od powoda pojazd zastępczy od dnia 24 lutego 2015 r. do dnia 2 lipca 2015 r., tj. na 128 dni, za 110,70 zł brutto za każdy dzień najmu. Jednocześnie J. S. zawarł z A. G. umowę cesji wierzytelności, na mocy której przelał na nią prawo do odszkodowania z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego. Następnie, w dniu 10 lutego 2018r., A. G. przelała przedmiotową wierzytelność na powoda. W toku postępowania likwidacyjnego strona pozwana tytułem odszkodowania za zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego wypłaciła jedynie kwotę 6639,70 zł.

[pozew k.3-6]

Strona pozwana nie uznała powództwa i wniosła o jego oddalenie oraz o zasądzenie od powoda na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pełnomocnik strony pozwanej zakwestionował czas najmu pojazdu zastępczego. Ponadto wyjaśnił, że poszkodowany zbył wrak za kwotę 8800 zł. W decyzji wypłaty odszkodowania strona pozwana określiła wartość pozostałości pojazdu na kwotę 7580 zł, a zatem

niższą, aniżeli ta, którą faktycznie poszkodowany uzyskał za wrak swego pojazdu. Z uwagi na to, że pozwany określił wartość pozostałości na kwotę 7580 zł, poszkodowanemu została przyznana dopłata do odszkodowania za szkodę w pojeździe w wysokości 6320 zł. Skoro poszkodowany zbył faktycznie wrak za kwotę 8800 zł, to nadwyżka wypłaconego odszkodowania za szkodę w pojeździe w kocie 1220 zł została zaliczona przez stronę pozwaną na poczet odszkodowania za najem pojazdu zastępczego.

[odpowiedź na pozew k.39-41]

Na rozprawie w dniu 6 sierpnia 2018 r. pełnomocnik powoda podniósł, że zaliczenie kwoty 1220 zł na poczet dochodzonej kwoty w niniejszym postępowaniu nie jest skuteczne, albowiem zostało dokonane przez stronę pozwaną po tym, jak już dowiedziała się o przelewie wierzytelności z tytułu odszkodowania za zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego, a zatem – w ocenie pełnomocnika powoda – strona pozwana powinna zwrócić się do poszkodowanego o zwrot nadpłaconego odszkodowania z tytułu uszkodzonego samochodu, a osobno rozliczyć odszkodowanie za wynajem pojazdu zastępczego.

[e-protokół rozprawy 00:01:54-00:08:27 CD k.60]

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 24 lutego 2015 r. doszło do wypadku drogowego, w wyniku którego uszkodzeniu uległ samochód marki H. (...), nr rej. (...), należący do J. S.. Sprawca szkody w dniu zdarzenia ubezpieczony był w zakresie odpowiedzialności cywilnej w (...) Spółce Akcyjnej w W..

[okoliczność bezsporna]

W dniu 24 lutego 2015 r. J. S. zawarł z A. G., prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą (...) w Ł., umowę najmu pojazdu zastępczego marki S. (...), ze stawką za wynajem wynoszącą 90 zł netto za dobę najmu. Konieczność najmu pojazdu zastępczego J. S. tłumaczył koniecznością dojazdów do rodziny poza Ł., do lekarza oraz codziennym użytkowaniem samochodu w sprawach osobistych i zawodowych. Wydanie samochodu zastępczego poszkodowanemu nastąpiło w dniu 24 lutego 2015 r., a zwrot wynajmującemu – w dniu 2 lipca 2015 r. Z tytułu powyższego najmu A. G. wystawiła poszkodowanemu fakturę na kwotę 14169,60 zł brutto, tj. za 128 dni, stosując stawkę dzienną w wysokości 90 zł netto, tj. 110,70 zł brutto.

[dowód: umowa najmu k.10-11, oświadczenie k.26, faktura k.12]

W dniu 24 lutego 2015 r. J. S. przeniósł na rzecz A. G. wierzytelność, przysługującą mu wobec strony pozwanej z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego na czas trwania likwidacji szkody oraz na czas trwania naprawy uszkodzonego pojazdu, w związku z wypadkiem z dnia 24 lutego 2015 r. Strona pozwana została powiadomiona o przelewie wierzytelności drogą mailową w dniu 25 lutego 2015 r.

[dowód: umowa przelewu wierzytelności k.30, powiadomienie w aktach szkodowych CD k.48]

W dniu 10 lutego 2018 r. A. G. przeniosła przedmiotową wierzytelność na rzecz K. J..

[dowód: umowa przelewu wierzytelności k.31]

W toku postępowania likwidacyjnego A. G. w imieniu poszkodowanego prowadziła ze stroną pozwaną korespondencję mailową. W dniu 3 marca 2015 r. strona pozwana poinformowała, że koszty naprawy przekroczą wartość pojazdu, w związku z czym szkoda zostanie rozliczona jako szkoda całkowita. Jednocześnie wskazała, że wartość pojazdu przed szkodą została ustalona na kwotę 28300 zł. Następnie w dniu 10 marca 2015 r. strona pozwana powiadomiła, że wartość pojazdu po szkodzie została określona na kwotę 13500 zł brutto, w związku z czym odszkodowanie zostanie wypłacone w kwocie 14800 zł. W dniach 3, 9 i 22 kwietnia 2015 r. A. G. w imieniu poszkodowanego zwracała się do strony pozwanej z prośbą o wyznaczenie drugich oględzin uszkodzonego pojazdu z uwagi na kwestionowanie

wyliczeń wartości pozostałości. Ostatecznie we własnym zakresie dokonała ponownych oględzin pojazdu w warsztacie i przesłała kosztorys stronie pozwanej. Po jego otrzymaniu pozwane Towarzystwo (...) określiło wartość pojazdu w stanie nieuszkodzonym na 28400 zł brutto, a w stanie uszkodzonym – na kwotę 7580 zł, o czym poinformowało w dniu 24 kwietnia 2015 r., wskazując jednocześnie, że do wypłaty tytułem odszkodowania za uszkodzony pojazd pozostaje łącznie kwota 20820 zł, która zostanie pomniejszoną o kwotę już wypłaconą. W dniu 22 maja 2015 r. A. G. w imieniu poszkodowanego, z uwagi na brak możliwości sprzedaży pozostałości powypadkowej za cenę wskazaną przez stronę pozwaną oraz telefoniczną odmowę odkupu pozostałości przez podmiot wskazany przez ubezpieczyciela, zwróciła się do ubezpieczyciela o zagospodarowanie wraku. Poinformowała, że najwyższa cena, za jaką może sprzedać pozostałości na aukcji to 3000 zł. W dniu 12 czerwca 2015 r. potencjalny nabywca pozostałości zrezygnował z ich kupna z uwagi na to, że auto znajdowało się w Ł., a nie w W.. Ostatecznie pozostałości pojazdu zostały sprzedane w dniu 30 czerwca 2015 r. za kwotę 8800 zł.

[dowód: e-maile k.13-24, umowa kupna k.25, zeznania powoda e-protokół rozprawy 00:26:50-00:49:49 CD k.60]

W toku postępowania likwidacyjnego strona pozwana przyznała J. S. odszkodowanie za uszkodzony pojazd, wypłacając mu 14800 zł w dniu 26 marca 2015 r. i dodatkowo 6320 zł w dniu 6 maja 2015 r.

[okoliczność bezsporna]

J. S. kupił nowy samochód w dniu 2 lipca 2015 r. za cenę 50000 zł. Za nowy pojazd zapłacił gotówką.

[dowód: umowa k.27, zeznania świadka J. S. e-protokół rozprawy 00:12:17-00:24:33 CD k.60]

W dniu 7 lipca 2015 r. A. G. wezwała stronę pozwaną drogą mailową do zapłaty kwoty 14169,60 zł za najem pojazdu zastępczego, zgodnie z załączoną fakturą, w ciągu 7 dni od dnia otrzymania pisma.

[dowód: pismo k.32]

W dniach 10 czerwca i 21 października 2015 r. strona pozwana wypłaciła A. G. odszkodowanie tytułem zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego w łącznej kwocie 6639,70 zł.

[dowód: potwierdzenie przelewów k.28-29]

Sąd nie przeprowadził dowodu z opinii biegłego sądowego zgłoszonego przez pełnomocnika powoda w pozwie z uwagi na cofnięcie tego wniosku na rozprawie.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W rozpoznawanej sprawie powód domagał się zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego, wynikających z wystawionej faktury. Okolicznością bezsporną był fakt, że sprawca kolizji był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u strony pozwanej. Strona pozwana zakwestionowała okres najmu pojazdu zastępczego. Nie kwestionowała wysokości stawki dobowej czynszu najmu pojazdu zastępczego.

Zgodnie z art. 509 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Poszkodowany J. S. zawarł z A. G. w dniu 24 lutego 2015 r. umowę, zgodnie z którą przeniósł na A. G. wierzytelność, przysługującą mu wobec strony pozwanej z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego w związku z likwidacją szkody z dnia 24 lutego 2015 r. Następnie A. G. przeniosła przedmiotową wierzytelność na powoda – K. J. w dniu 10 lutego 2018 r. Powód wszedł zatem w prawa i obowiązki J. S. w powyższym zakresie i jest legitymowany do dochodzenia od strony pozwanej zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego, z którego korzystał poszkodowany w

trakcie postępowania likwidacyjnego w związku ze zdarzeniem, w wyniku którego uszkodzeniu uległ jego samochód. Okoliczność ta nie była kwestionowana przez stronę pozwaną.

Spór między stronami dotyczył uzasadnionego czasu najmu pojazdu zastępczego.

Wysokość odszkodowania ubezpieczeniowego świadczonego z tytułu ubezpieczenia OC jest zakreślona granicami odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierowcy samochodu, który spowodował wypadek (szkodę). Do rozstrzygnięcia o wysokości odszkodowania należnego poszkodowanemu od ubezpieczyciela w ramach ubezpieczenia OC komunikacyjnego koniecznym jest sięgnięcie do ogólnych reguł Kodeksu cywilnego, odnoszących się do zakresu odszkodowania, w szczególności do przepisu art. 361 § 1 i 2 k.c. Reguły te nakazują przestrzeganie zasady pełnego odszkodowania w granicach adekwatnego związku przyczynowego (tak m. in. Sąd Najwyższy w uchwałach z dnia 15.11.2001 r., III CZP 68/01, publ. OSP z 2002 r., z. 7-8, poz. 103 i z dnia 21.03.2003 r., III CZP 6/03, publ. OSNC z 2004 r., z. 1, poz. 4). Podstawową funkcją odszkodowania jest bowiem kompensacja, co oznacza, że odszkodowanie powinno przywrócić w majątku poszkodowanego stan rzeczy naruszony zdarzeniem wyrządzającym szkodę, nie może ono jednak przewyższać wysokości faktycznie poniesionej szkody. Oceny, czy poniesienie określonych kosztów mieści się w ramach szkody i normalnego związku przyczynowego, jak podkreślał Sąd Najwyższy, należy dokonywać na podstawie indywidualnej sytuacji poszkodowanego i konkretnych okoliczności sprawy (tak m. in. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 20.02.2002 r., V CKN 1273/00, niepubl. i wyroku z dnia 16.05.2002 r., V CKN 1273/00, niepubl.).

Odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego, nie służącego do prowadzenia działalności gospodarczej, obejmuje także celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego (tak m. in. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 17.11.2011 r., III CZP 5/11, Lex nr 1011468). Korzystanie z samochodu stało się przy obecnym stanie rozwoju stosunków społecznych i gospodarczych standardem cywilizacyjnym. Możliwość wynajęcia pojazdu zastępczego ma umożliwić poszkodowanemu zachowanie takiego standardu życia codziennego, jak gdyby wypadek nie miał miejsca.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 września 2004 r. (IV CK 672/03, Legalis nr 277761) orzekł, że utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej zniszczenia stanowi szkodę majątkową. Postulat pełnego odszkodowania przemawia za przyjęciem stanowiska o potrzebie zwrotu przez ubezpieczyciela tzw. wydatków koniecznych potrzebnych na czasowe używanie zastępczego środka komunikacji w związku z niemożliwością korzystania z niego wskutek zniszczenia z tym, że tylko za okres między dniem zniszczenia a dniem, w którym poszkodowany może nabyć analogiczny pojazd, nie dłuższy jednak, niż za czas do zapłaty odszkodowania.

Ustalając uzasadniony czas trwania najmu pojazdu zastępczego, Sąd miał na uwadze, że w toku postępowania likwidacyjnego J. S. otrzymał odszkodowanie za uszkodzony pojazd w łącznej wysokości 21120 zł, przy czym 14800 zł otrzymał w dniu 26 marca 2015 r. i 6320 zł po drugich oględzinach pojazdu w dniu 6 maja 2015 r. O tym, że szkoda zostanie rozliczona jako szkoda całkowita z uwagi na to, że koszty naprawy przekraczają wartość pojazdu w stanie nieuszkodzonym w dacie szkody, strona pozwana informowała już pełnomocnika poszkodowanego w dniu 3 marca 2015 r. Poszkodowany mógł już zatem podjąć czynności zmierzające do zbycia pozostałości samochodu. Wbrew stanowisku powoda ubezpieczyciel nie ma obowiązku przejmowania pozostałości i sprzedaży ich we własnym zakresie, nawet, jeżeli ich sprzedaż napotyka na trudności.

Sąd uznał, że uzasadniony czas najmu pojazdu przez J. S. po szkodzie z dnia 24 lutego 2015 r. trwał od dnia zdarzenia wywołującego szkodę do dnia 6 maja 2015 r., tj. wypłaty uzupełniającego odszkodowania za uszkodzony samochód, czyli 72 dni. Zgodnie z umową najmu pojazdu zastępczego stawka dobową najmu wynosiła 90 zł netto czyli 110,70 zł brutto. Powodowi przysługuje zatem odszkodowanie z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego w łącznej kwocie 7970,40 zł (72 dni × 110,70 zł).

W tym miejscu należy odnieść się do twierdzenia pełnomocnika strony pozwanej zawartego w odpowiedzi na pozew, że z uwagi na to, że poszkodowany sprzedał pozostałości swego uszkodzonego pojazdu za cenę 8800 zł, a zatem większą,

aniżeli wyceniła to strona pozwana w postępowaniu likwidacyjnym, to doszło do wypłaty odszkodowania zawyżonego o 1220 zł. W związku z powyższym pełnomocnik ubezpieczyciela wyjaśnił, że kwotę tą strona pozwana zaliczyła na poczet odszkodowania z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego.

Rację ma jednak pełnomocnik powoda, że zaliczenie takie nie może odnieść skutku w stosunku do powoda. Zgodnie bowiem z treścią art. 512 k.c. dopóki zbywca nie zawiadomił dłużnika o przelewie, spełnienie świadczenia do rąk poprzedniego wierzyciela ma skutek względem nabywcy, chyba że w chwili spełnienia świadczenia dłużnik wiedział o przelewie. Przepis ten stosuje się odpowiednio do innych czynności prawnych dokonanych między dłużnikiem a poprzednim wierzycielem.

Skutkiem prawnym dokonania przelewu jest zmiana wierzyciela – przejście wierzytelności z majątku cedenta do majątku cesjonariusza. Dłużnik powinien spełnić świadczenie do rąk nowego wierzyciela (cesjonariusza). Ratio legis cytowanego przepisu jest ochrona dłużnika, który działał w dobrej wierze, która wyraża się w braku wiedzy o dokonaniu przelewu. Cesjonariusz będzie mógł skutecznie dochodzić od dłużnika, który spełnił świadczenie do rąk cedenta, ponownego spełnienia świadczenia, jeśli wykaże, że dłużnik wiedział o przelewie.

W rozpoznawanej sprawie strona pozwana została powiadomiona o umowie przelewu wierzytelności z tytułu odszkodowania za zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego w dniu 25 lutego 2015 r. Skoro zatem po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego wypłaciła poszkodowanemu – J. S. odszkodowanie za uszkodzony samochód, a następnie uznała, że wobec sprzedaży pozostałości tego pojazdu za cenę wyższą, aniżeli oszacowała to strona pozwana, wypłacono odszkodowanie w zawyżonej wysokości, to nie jest skuteczne względem powoda powoływanie się na tą okoliczność i składanie wyjaśnienia, że nadwyżka w kwocie 1220 zł zostaje zarachowana na poczet odszkodowania za najem pojazdu zastępczego. Wobec tego, że strona pozwana została poinformowana o cesji wierzytelności z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego w dniu 25 lutego 2015 r., to po tej dacie wszelkich rozliczeń z tego tytułu powinna dokonywać bezpośrednio z cesjonariuszem a nie z poszkodowanym J. S.. Skoro zatem w ocenie strony pozwanej doszło do wypłaty poszkodowanemu odszkodowania za uszkodzony pojazd w zawyżonej kwocie, to strona pozwana powinna ewentualnie rozważyć dochodzenie zwrotu nadpłaty z tego tytułu od J. S..

Kwotę 7970,40 zł tytułem odszkodowania za zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego należy zatem pomniejszyć jedynie o kwotę 6639,70 zł wypłaconą z tego tytułu w toku postępowania likwidacyjnego. Do zapłaty pozostaje zatem kwota 1330,70 zł (7970,40 zł – 6639,70 zł).

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. Zgodnie z treścią art. 817 § 1 i 2 k.c. w przypadku braku odmiennych ustaleń zakład ubezpieczeń zobowiązany jest spełnić świadczenie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. W rozpoznawanej sprawie szkoda została zgłoszona stronie pozwanej w dniu 24 lutego 2015 r. Wezwanie do zapłaty kwoty 14169,60 zł wynikającej z faktury w terminie 7 dni od otrzymania pisma strona pozwana otrzymała mailem w dniu 7 lipca 2015 r. Na fakturze termin zapłaty został natomiast oznaczony na 17 lipca 2015 r. Stąd żądanie zasądzenia odsetek ustawowych od zasądzonej kwoty jest zasadne od dnia 18 lipca 2015 r., jak wnosił o to powód.

Mając powyższe na uwadze, Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 1330,70 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 18 lipca 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, w pozostałym zakresie oddalając powództwo.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. Powód wygrał proces w 18 %. W toku procesu powód poniósł koszty procesu w wysokości 2194 zł (377 zł – opłata od pozwu, 1800 zł – koszty zastępstwa procesowego i 17 zł – opłata od pełnomocnictwa), natomiast strona pozwana w wysokości 1817 zł (1800 zł – koszty zastępstwa procesowego i 17 zł – opłata od pełnomocnictwa). Powód jest zatem zobowiązany do zwrotu na rzecz strony pozwanej kosztów procesu w wysokości 1095,02 zł.